

Bolagsstyrningsrapport 2018

Bolagsstyrning innebär att styrelsen via processer och styrdokument både stödjer och kontrollerar att Christian Berner Tech Trade AB sköts så hållbart, ansvarsfullt och effektivt som möjligt, och att styrningen blir ett redskap i utvecklingen av koncernen. Genom tydligt uppsatta strukturer och regelverk säkerställer vi att våra riktlinjer om hur vi bedriver verksamheten är väldefinierade. När bolagsstyrningen är tydlig, kan medarbetarnas fokus frigöras till att kontinuerligt utveckla och förbättra vår affär mot våra uppsatta mål.

Aktieägare

Christian Berner Tech Trade AB är ett svenskt publikt aktiebolag, noterat på Nasdaq Stockholm sedan den 31 mars 2017 och ingår i segmentet Small Cap. Bolaget följer Kodex på Nasdaq Stockholm och tillämpar Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter och har ingen avvikelse att rapportera. Kodex gäller för alla svenska bolag vars aktier är noterade på en reglerad marknad i Sverige.

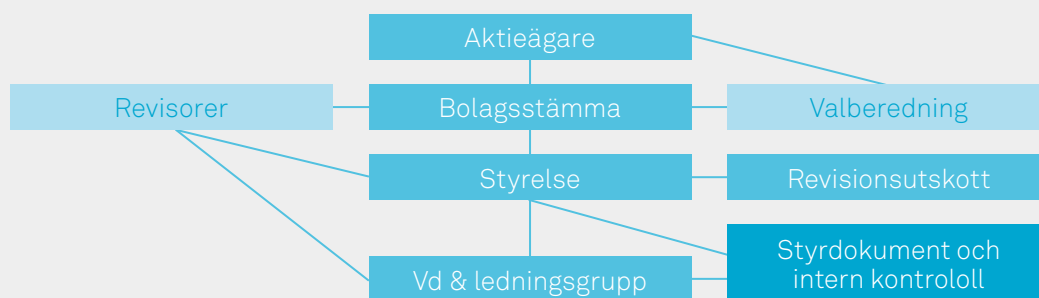
Aktiekapital

Aktiekapitalet uppgår till 0,63 MSEK fördelat på totalt 18 759 398 aktier, fördelat mellan 1 250 000 A-aktier och 17 509 398 B-aktier där samtliga har ett kvotvärde om 0,03 SEK. Samtliga aktier av serie A berättigar till tio (10) röster på bolagsstämman och samtliga aktier av serie B berättigar till en (1) röst på bolagsstämman.

Antal aktieägare per 31 december 2018 var 1 491 (1 469). De tio största aktieägarna (inklusive Christian Berner Tech Trades aktier i eget förvar) hade ett totalt aktieinnehav om 84,0 (85,1) procent av de totala aktierna och 89,5 (90,7) procent av rösterna. Se tabell över 10 största aktieägarna sid 42.

Valberedningen

Christian Berners valberedning har till uppgift att inför kommande årsstämma arbeta fram förslag avseende stämмоordförande, styrelsearvoden, revisorsarvode, styrelse, styrelseordförande, revisor samt valberedning. Valberedningen ska bestå av tre ledamöter utsedda av envar av de tre röstmässigt största aktieägarna vid tiden för årsstämman. Avstår aktieägare från att utse ledamot övergår rätten att utse ledamot till den i röstmässig storlek nästkommande aktieägaren. Om ledamots anknäring till den aktieägare som nominerade ledamot upphör, eller om ledamoten av annan anledning lämnar valberedningen, har den av aktieägare nominerade ledamoten rätt att ersätta denne i valberedningen. Om någon aktieägare som utsett ledamot till valberedningen avyttrar en väsentlig del av sina aktier i bolaget innan valberedningens arbete slutförts, ska den ledamot som denna aktieägare utsett, om valberedningen så beslutar, avgå och ersättas av ny ledamot som utses av den röstmässigt största ägaren som inte är representerad i valberedningen. Valberedningen utser inom sig ordförande, som inte får vara styrelsens ordförande. Valberedningen inför årsstämman 2019 består av Johan Lannebo (ordförande), Joachim Berner och Charlotte Hybinette.

Externa styrdokument

Till de externa styrinstrument som utgör ramar för bolagsstyrning inom Christian Berner Tech Trade AB hör bland annat:

- Svensk aktiebolagslag
- Svensk årsredovisningslag
- Nasdaq Stockholm regelverk
- Svensk kod för bolagsstyrning
- Tillämpliga EU-förordningar

Interna styrdokument

Till de interna bindande styrinstrumenten hör bland annat:

- Bolagsordningen
- Arbetsordning för styrelsen
- Instruktioner för revisionsutskottet, verkställande direktören samt ekonomisk rapportering till styrelsen
- Värderingar

- Uppförandekod
  - Finanspolicy
  - Kommunikationspolicy
  - Övriga styrdokument, policydokument, guidelines och instruktioner
  - ISO 9001 och ISO 14001
- Utöver dessa finns processer för riskhantering, intern kontroll och hållbarhet.

Valberedningens arbete

Ledamöterna har konstaterat att det inte finns intressekonflikter som påverkar deras uppdrag. Valberedningen har genomfört individuella intervjuer och tagit del av resultatet av den styrelseutvärdering som gjordes 2018. Dessutom har valberedningen fått information av Styrelseordförande om arbetet i styrelsen, revisionsutskottet, samt bolagets ekonomifunktion. Valberedningen har därmed fått underlag för att bedöma om styrelsens sammansättning är tillfredsställande samt behovet av behovet av kompetens och erfarenhet i styrelsen. Aktieägarna har haft möjlighet att lämna förslag och synpunkter till valberedningen inför stämman 2018. Ingen ersättning har utgått från Christian Berner Tech Trade AB till ledamöterna i valberedningen för deras arbete. Valberedningens förslag inför årsstämman 2019 framgår av kallelse till stämman samt på bolagets hemsida, christianberner.com.

Bolagsstämma

Enligt aktiebolagslagen (2005:551) är bolagsstämman bolagets högsta beslutsfattande organ. Årsstämma ska hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsåret. Årsstämman i Christian Berner Tech Trade AB äger vanligen rum i april i Mölnlycke. På bolagsstämman utöver aktieägarna sin rösträtt i nyckelfrågor, till exempel fastställande av resultat- och balansräkningar, disposition av bolagets resultat, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktör, val av styrelseledamöter och revisorer samt ersättning till styrelsen och revisor. Utöver årsstämman kan det kallas till extra bolagsstämma. Enligt bolagsordningen sker kallelse till bolagsstämma genom annonsering i Post- och Inrikes tidningar och genom att kallelse hålls tillgänglig på bolagets webbplats. Att kallelse har skett ska samtidigt annonseras i Göteborgs-Posten och Dagens industri. Vid årsstämman den 23 april 2018 beslutades det om sedvanliga ärenden såsom bland annat disposition av bolagets vinst, fastställande av styrelse och revisionsarvode, antal styrelseledamöter, val av styrelse, styrelseordförande och revisor samt principer för utseende av valberedningens ledamöter. Protokoll från bolagsstämman återfinns på Christian Berner Tech Trades hemsida christianberner.com. Bolagsstämman 2019 kommer att hållas 24 april 2019 i Mölnlycke.

Rätt att delta i bolagsstämma

Aktieägare som vill delta i förhandlingarna på bolagsstämma ska dels vara införd i den av Euroclear Sweden förda aktieboken fem vardagar före stämman, dels anmäla sig hos bolaget för deltagande i bolagsstämman senast den dag som anges i kallelsen för stämman. Denna dag får inte vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och inte infalla tidigare än femte vardagen före bolagsstämman. Aktieägare kan närvara vid bolagsstämmor personligen eller genom ombud och kan även biträdas av högst två personer. Vanligtvis är det möjligt för aktieägare att anmäla sig till bolagsstämman på flera olika sätt, vilka närmare anges i kallelsen till stämman. Aktieägare är berättigade att rösta för samtliga aktier som aktieägaren innehar.

Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses på årsstäm-

man ett registrerat revisionsbolag. På årsstämman 2018 valdes fram till nästa årsstämma det registrerade revisionsbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (Skånegatan 1, 411 40 Göteborg) som revisor. Auktoriserad revisor Michael Bengtsson är huvudansvarig. Revisorerna har deltagit vid ett styrelsemöte för att redogöra för PwCs revisionsprocess samt för att ge styrelsens ledamöter möjlighet att ställa frågor utan ledningens närvaro. Dessutom har revisorerna deltagit vid revisionskommittémöten. Ersättning till revisorerna framgår av not 8 för koncernen.

Styrelsen

Styrelsen är bolagets högsta beslutsfattande organ efter årsstämman. Enligt aktiebolagslagen är styrelsen ansvarig för bolagets förvaltning och organisation.

Styrelseledamöterna väljs normalt av årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Enligt bolagets bolagsordning ska styrelsen bestå av minst tre ledamöter och högst sju ledamöter och inga suppleanter.

För närvarande består bolagets styrelse av sex ordinarie ledamöter samt två arbetstagarrepresentanter jämte två suppleanter till dessa representanter. Styrelsen består av tre kvinnor och tre män. Bolagets verkställande direktör är inte ledamot av styrelsen.

Styrelsens ordförande väljs av årsstämman och har ett särskilt ansvar för ledningen av styrelsens arbete och för att styrelsens arbete är välorganiserat och genomförs på ett effektivt sätt. Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som revideras årligen och fastställs på det konstituerande styrelsemötet varje år. Arbetsordningen reglerar bland annat styrelsearbetet, funktioner och fördelningen av arbete mellan styrelseledamöterna och verkställande direktör.

Samtliga styrelseledamöter, med undantag för styrelsens ordförande Joachim Berner, är också oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

Styrelsens arbete

I samband med det konstituerande styrelsemötet fastställer styrelsen även instruktionen för verkställande direktören, innefattande finansiell rapportering. Enligt nu gällande arbetsordning ska styrelsen, efter det konstituerande sammanträdet efter årsstämman, sammanträda vid minst fyra planerade tillfällen under verksamhetsåret. Utöver dessa styrelsemöten kan ytterligare styrelsemöten sammankallas för att hantera frågor som inte kan hänskjutas till ett ordinarie styrelsemöte.

Styrelsens övergripande uppgift är att fastställa bolagets övergripande mål och strategi. Frågorna för styrelsens arbete rör framför allt strategiarbete, uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och risker, värdeskapande och kontroll av bolagets efterlevnad av externa och interna regler. Styrelsens uppföljning av bolagets efterlevnad av interna och externa regler baseras på dels rapporterat resultat av bolagets självutvärderingsprocess, dels den riskbaserade kartläggningen bolaget gör årligen. Under året har styrelsen haft sju styrelsemöten och närvaron är 95 procent.

Utvärdering av styrelsen

Styrelsen utvärderas årligen med syfte att dels utveckla styrelsearbetet, dels skapa ett underlag för valberedningens utvärdering av styrelsens sammansättning.

Utvärderingen av styrelsen har gjorts under 2018 genom intervjuer av varje enskild styrelseledamot. Av styrelsens utvärdering framgick att styrelsens arbete har fungerat bra och att synpunkter från tidigare utvärdering har beaktats. Utvärderingen visade också att sammansättningen av gruppens kompetens och erfarenhet är väl sammansatt.

Ersättning till styrelsen

Valberedningen lägger fram förslag för beslut på Bolagsstämman rörande styrelsearvode. Styrelsearvode utgår inte för styrelseuppdrag i dotterbolag. Styrelseledamöter som är anställda inom koncernen erhåller ingen särskild ersättning för styrelsearbete. På årsstämman 2018 beslutades i enlighet med valberedningens förslag om att arvode till styrelsens ordförande ska utgå med 300 KSEK för det kommande året och till övriga styrelseledamöter som inte är anställda i koncernen med 130 KSEK per styrelseledamot. För styrelseledamots arbete i av styrelsen inrättat revisionsutskott ska det utgå ersättning med 60 KSEK till revisionsutskottets ordförande och med 30 KSEK till revisionsutskottets övriga två ledamöter. Information om styrelsearvode för 2018 finns i not 7 för koncernen. Valberedningens förslag till ersättning inför stämman 2019 framgår av kallelsen till Årsstämman.

Revisionsutskott

Bolaget har ett revisionsutskott bestående av tre medlemmar; Joachim Berner, Bertil Persson och utskottets ordförande Lars Gatenbeck. Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering, övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, självutvärderingsprocess och riskhantering, hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster, samt biträda valberedningen vid förberedelse av förslag till bolagsstämmans val av revisor. Revisionsutskottet hanterar även, enligt visseblåsarpolicy, korruption eller mutbrott samt påstådda överträdelser av Konkurrenslagen. Klagomål eller ärenden av sådana slag rapporteras till ordförande i utskottet. Samtliga medlemmar i revisionsutskottet är oberoende i förhållande till bolaget och bolagets ledning. Bertil Persson och Lars Gatenbeck är även oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Under året har utskottet haft fyra möten med 100 procent närvaro.

Ersättningsutskott

Christian Berners styrelse har beslutat att inte inrätta något särskilt ersättningsutskott. Styrelsen i sin helhet bereder bland annat frågor om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagets verkställande direktör och ledande befattningshavare. Vidare ska styrelsen följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman enligt lag ska besluta om.

Vd och ledningsgrupp

Verkställande direktör för koncernen är Bo Söderqvist. Den verkställande direktören är underordnad styrelsen och ansvarar för bolagets

löpande förvaltning och den dagliga driften. Arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören anges i arbetsordningen för styrelsen och instruktionen för den verkställande direktören. Verkställande direktören kan inom ramen för aktiebolagslagen samt av styrelsen fastställd affärsplan, budget och vd-instruktion samt övriga riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar, fatta de beslut som krävs för rörelsens utveckling. Den verkställande direktören ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt. Styrelsen i Christian Berner Tech Trade AB har utarbetat en instruktion för den verkställande direktören som ska fastställas årligen vid det styrelsemöte som närmast följer efter respektive årsstämma. Enligt instruktionerna för finansiell rapportering är den verkställande direktören ytterst ansvarig för finansiell rapportering i bolaget och ska följaktligen säkerställa att styrelsen erhåller tillräckligt med information för att styrelsen fortlöpande ska kunna utvärdera bolagets finansiella ställning. Verkställande direktören ska hålla styrelsen kontinuerligt informerad om utvecklingen av bolagets verksamhet, nettoomsättningens utveckling, bolagets resultat och ekonomiska ställning, likviditets- och kreditläge, viktigare affärshändelser samt varje annan händelse, omständighet eller förhållande som kan antas vara av väsentlig betydelse för bolagets aktieägare. Tillsammans med vd Bo Söderqvist utgörs Christian Berner Tech Trades koncernledning av Finansdirektör, vd Christian Berner AB, vd Zander & Ingeström AB vd A/S Christian Berner, vd Christian Berner OY och vd Christian Berner AS. Koncernledningen träffas regelbundet och behandlar frågor som bl.a. rör bolagsstyrning, rapportering och strategi. Vidare ska koncernledningen bistå vd med att verkställa beslut av styrelsen.

Koncernövergripande ansvarsområden

Koncernen ansvarar för och driver ett antal områden som bistår landssegmenten med koncernövergripande kompetens och arbetsuppgifter. Till sin hjälp har de ett antal medarbetare i moderbolaget, men även inlånad hjälp från koncernens dotterbolag och externa konsulter.

Koncernen arbetar med intern kontroll, där en dedikerad controller arbetar med koncernens interna kontroll och rapporterar till koncernens finansdirektör, som svarar till revisionsutskottet. Inom området arbetas det med att utveckla, förbättra och säkra den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernen.

I hållbarhetsarbetet sker arbete i alla koncernens bolag, men samordningen görs av koncernen och med finansdirektören som ansvarig. Även området riskhantering, där risker utvärderas, identifieras och prioriteringar konsolideras, ligger som en del av finansdirektörens ansvar och samordnas av controllers på koncernnivå.

Mångfald

Christian Berner ska aktivt verka för jämställdhet och mångfald. Bolaget får inte utöva någon form av diskriminering i sin verksamhet eller anställningsprocesser. Otillåtna diskrimineringsgrunder omfattar, men är inte begränsade till; ålder, funktionsvariation, sexuell läggning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning eller etnisk tillhörighet.

Intern kontroll på Christian Berner

Styrelsen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen och styrningen avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen fastställer årligen vissa dokument som vägleder och stödjer ledningen och övriga anställda i deras arbete för att redovisningen ska vara fullständig, korrekt och rättvisande. Vidare definierar styrelsen och ledningen beslutsvägar, ansvarsvägar och befogenheter. Dessa dokument utgörs huvudsakligen av styrelsens arbetsordning, verkställande direktörens instruktioner samt finanspolicy, atestpolicy och ekonomihandbok.

Christian Berner Tech Trade har ett långtgående decentraliserat ansvar för att driva och genomföra den beslutade affärsstrategin. Den löpande verksamheten bedrivs i självständiga operativa enheter där även ansvaret för resultat, balansräkning och kassaflöden ligger. Ansvariga för de operativa enheterna och deras medarbetare tar de affärsmässiga besluten, ser till att de hanteras korrekt och ser till att risktagandet är balanserat. Som stöd följer respektive bolag regelbundet upp utfallet av sina affärsenheters verksamhet, liksom koncernledningen gör för respektive bolag i etablerade BRMs (Business Review Meetings).

Kontrollaktiviteter

För att begränsa identifierade risker för varje process skall en självutvärdering av definierade kontroller utföras årligen och rapporteras till revisionsutskottet och styrelsen. CFO ansvarar för denna självutvärderingsprocess.

Koncernen har ett självutvärderingsprogram som dotterbolagen ska följa. Ansvar för att de följer detta är decentraliserat.

En utvärdering av nivån på intern kontroll och kontrollernas effektivitet skall årligen utföras och drivas av bolagens ekonomichef. Koncernens CFO ansvarar för att presentera resultatet till revisionsutskottet och styrelsen. Christian Berner Tech Trade har en koncernövergripande övervakning där dotterbolag, och funktioner skall följa upp kontrollernas effektivitet och rapportera tillbaka till koncerncontroller. (Policy för intern styrning och kontroll).

Vissa nyckeltal följs upp månadsvis mot budget/prognos i form av ett dokumenterat bokslutsmöte mellan koncernbolagens ekonomichefer och koncerncontroller där resultat- och balansräkning är de viktigaste punkterna för genomgång.

2018 års framsteg

I mars 2018 blev Zander & Ingeström AB en del av koncernen. Det var ett stort förvärv av ett företag med lika gamla anor som Christian Berner koncernen. Zander & Ingeström har tillfört ett ökat utbud mot de kundsegment koncernen har haft tidigare och har med sin erfarenhet och kompetens aktivt bidragit i många dimensioner till att tillsammans med övriga bolag och affärsområden utveckla koncernen som helhet. Under året har Zander & Ingeström levererat ett mycket bra resultat och haft en god orderingång, vilket borgar för en fortsatt framgångsrik resa tillsammans.

Ur bolagsstyrningsperspektiv har en ny styrelse för Zander & Ingeström tillsatts och de har haft ett intensivt och lyckat arbete med att anpassa processer och verktyg för att följa policys och rutiner för finansiell och operativ rapportering och styrning.

Under året har vi utarbetat en ny uppförandekod och adderat en policy och funktion gällande visseblåsare. Det är viktigt för koncernen att vi tillsammans med samarbetspartners arbetar för en hållbar utveckling på ett affärsetiskt, socialt och miljömässigt sätt. Uppförandekoden skall vi leva upp till i vårt dagliga arbete och visseblåsarfunktionen hjälper oss att få rapportering om avsteg från Koden görs.

Per första september tillsattes en vd för koncernens största affärsdrivande enhet Christian Berner AB, en position som tidigare var kombinerad med att vara koncernens vd. Förändringen ger en tydligare bolagsstyrning och möjliggör ökat fokus för CBAB och mer resurser att arbeta med koncernövergripande frågor för koncernens vd, vilket är ett steg i ökat värdeskapande för Christian Berner Tech Trade AB.

Årshjul för internkontroll

Tid	Ansvarig	Uppgift
januari–februari	Koncerncontroller	<ul style="list-style-type: none"> Granskar och uppdaterar kontroller, policys och processer Uppdaterar självutvärderingsfilerna Upprättar instruktioner till ekonomichefer om årets kontroller och självutvärderingar
februari	Koncernledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> Risk-workshop
februari–maj	Koncernledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> Riskanalys/utvärdering och uppdatering av riskkartan
mars–oktober	Processägare	<ul style="list-style-type: none"> Granskar och uppdaterar sina processer
maj–oktober	Processägare/ekonomichef	<ul style="list-style-type: none"> Genomför självutvärdering. (Legala bolagets ekonomichef leder och driver arbetet.)
november	Ekonomichefer	<ul style="list-style-type: none"> Sammanställer bolagets självutvärdering och rapporterar till koncerncontroller
december	Koncerncontroller	<ul style="list-style-type: none"> Sammanställer bolagets självutvärderingar och rapporterar till CFO
december	CFO	<ul style="list-style-type: none"> Rapporterar risk och självutvärdering till koncernstyrelsen och revisionsutskottet
löpande	Styrelsen	<ul style="list-style-type: none"> Granskar och godkänner övergripande koncerngemensamma policys
löpande	Koncernledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> Granskar och godkänner koncerngemensamma policys

2018 är det tredje året koncernen arbetar med självutvärdering av den interna kontrollen och fokus under året har varit att koppla självutvärderingsarbetet med de styrande dokumenten. Bakgrunden är att det finns ett delegerat ansvar till dotterbolagen att påvisa hur de följer koncernövergripande policys, och detta arbetar man med att fånga i självutvärderingsarbetet. Alla dotterbolag har under året besökts av koncerncontrollern för att följa upp och utvärdera självutvärderingarna.

Vi fortsätter utveckla koncernen i hög takt och håller samma takt i vår utveckling av bolagsstyrning. Vi ser med tillförsikt fram emot 2019 års arbete och de utvecklingssteg som väntar.

Planering för 2019

- Anpassa kontroller i processerna så de passar bättre in i hur varje bolag i koncernen verkligen arbetar.
- Förflyttning mot en mer standardiserad intern kontroll som testas regelbundet och där brister och effektivitetsvinster följs upp av ledningen.
- Genomföra en workshop med koncernledningen i riskhantering.
- Ytterligare utbildning för intern kontroll ska genomföras.

Risker och riskhantering

Att bedriva affärsverksamhet innebär att ta risker. En god riskhantering ger möjligheter till en förbättrad affär medan risker som inte hanteras rätt kan bli kostsamma för affärsverksamheten.

Riskbedömning

Det finns en upprättad policy för riskhantering, ”Policy för intern styrning och kontroll”, som bolaget arbetar efter. Inom ramen för Christian Berner Tech Trade AB:s riskhanteringsprocess har ett antal riskområden identifierats. Dessa analyseras och utvärderas regelbundet av koncernledningen. Bolagets finansdirektör leder arbetet tillsammans med bolagets controller. Väsentliga risker och osäkerheter presenteras (nedan) tillsammans med de åtgärder som vidtas för att hantera riskerna.

Riskspridning

Christian Berner Tech Trades resultat, finansiella ställning och strategiska position påverkas både av interna faktorer, vilka koncernen själva styr över samt externa faktorer där möjligheten att påverka är mer begränsad.

Koncernen arbetar med att identifiera, utvärdera, hantera och följa upp risker som påverkar verksamheten. Syftet är att koncernens mål ska nås genom ett medvetet och övervägt risktagande, som följer de riktlinjer koncernen satt upp. Christian Berner har verksamhet riktad mot kunder inom många olika marknadssegment och nischer inom, framför allt, de nordiska länderna. Den spridda kundstocken ger en mindre exponering mot risker för nedgång i någon specifik bransch, då det finns flera ben att stå på. En del av koncernens affär är i större grad baserat på försäljning i samband med större investeringar och projekt, medan andra delar är av mer löpande karaktär.

I en konjunkturedgång minskar investeringsviljan, medan den löpande affären påverkas mindre. Christian Berner har aktivt ökat andelen försäljning av löpande produkter och tjänster för att minska riskerna av exponering mot en investeringsintensiv affär. Vi arbetar med ca 150 leverantörer från hela världen, med huvuddelen i Europa. Vi önskar alltid att arbeta nära våra leverantörer och bygga upp en relation där vi skapar värde gemensamt. Skulle en leverantör, av någon anledning, inte vara aktuell för vidare samarbete med, har koncernen möjlighet att leta upp ny leverantör för liknande lösning och bibehålla kundrelationen.

Hållbarhetsrisker

Christian Berner verkar med ansvar och ett aktivt hållbarhetsarbete är därför viktigt för bolaget. Christian Berner arbetar med ett helhetsperspektiv där god affäretik, miljö, människan och företagets framtid står i centrum. Christian Berner följer de internationella konventionerna FNs Global Compact, ILO och OECDs riktlinjer för multinationella företag. Verksamheten utgörs av handel, distribution och begränsad bearbetning. Koncernens påverkan på miljön sker främst i samband med transporter av varor, tjänsteresor samt hantering av avfall. Dotterbolagen till Christian Berner bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Inget av koncernens bolag är involverat i någon miljörelaterad tvist.

Krishantering

Koncernens krishantering är decentraliserad vilket innebär att så långt som är möjligt ska händelser lösas lokalt, nära incidentens ursprung. Uppstår kriser som kan tänkas påverka koncernens skall koncernchefen omedelbart kontaktas för en dialog om hantering av avhjälpande aktiviteter och hur information ska utformas och koordineras. Kan inte koncernchefen nås ska CFO informeras.

Omvärldsfaktorer

Styrelsen konstaterade att en ökad andel av produktutveckling och produktivitetsökning sker i Asien, där koncernen historiskt inte har haft en större närvaro. Bolaget kommer aktivt arbeta med att bevaka asiatiska marknaden i större grad för att säkerställa att inte hamna efter relativt konkurrenter. Ett viktigt ställningstagande är också att Christian Berner Tech Trade AB inte uteslutande skall drivas som ett holdingbolag med helt självständiga vinstdrivande bolag, utan att det är viktigt att agera som en koncern med koncernövergripande mål och aktiviteter. Med en gemensam agenda, processer och aktiviteter ges koncernen en styrka att utvecklas snabbare och större möjlighet att hantera de risker och möjligheter som ligger framför oss.

Risker och osäkerhetsfaktorer

RISKER	HANTERING
<p>Konjunktur och marknadsutveckling</p> <p>Christian Berners verksamhet är beroende av kundernas inköp och investeringar och påverkas av konjunkturförändringar.</p>	<p>Effekten av konjunktursvängningarna minskas genom att bolaget är verksamt inom många olika branscher och geografier. Genom månadsmöten och kvartalsvisa Business Review Meetings följer bolaget utvecklingen och hanterar eventuella förändringar.</p>
<p>Förändringar i kundledet</p> <p>Globalisering och snabb teknikutveckling driver strukturförändringar i kundledet vilket kan leda till att efterfrågan på Christian Berners tjänster försvinner genom t.ex. sammanslagningar och utflyttning. En snabb teknikutveckling kan leda till att kundernas efterfrågan på produkter och lösningar skiftar till nya varianter, som inte tidigare varit tillgängliga.</p>	<p>Christian Berner som strategisk partner och rådgivare mellan tillverkare och kunder, strukturerar och effektiviserar beslutsprocessen. Det leder till ökad effektivitet för såväl bolagets kunder som leverantörer. Christian Berner är aktiva i dialog med både kunder och leverantörer om nuvarande behov och lösningar, samt potentiell utveckling framöver.</p>
<p>Konkurrenssituation</p> <p>Förändring och konsolidering bland företagen i teknikhandelsbranschen påverkar konkurrensen. Risken finns att leverantörer går direkt till kund eller till någon konkurrent.</p>	<p>Christian Berner arbetar långsiktig med ledande leverantörer. Christian Berner är en attraktiv samarbetspartner vilket bidrar till bolagets ledande position. Genom stabila och långsiktiga relationer med ledande leverantörer inom olika nischer kan Christian Berner erbjuda kunderna högkvalitativa och tekniskt avancerade produkter.</p>
<p>Förmåga att rekrytera och behålla personal</p> <p>Christian Berner är beroende av sina medarbetare som många gånger är högt utbildade. Att kunna rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare är viktigt för att säkerställa kompetensnivån i bolaget.</p>	<p>Christian Berner arbetar aktivt med kompetensutveckling och medarbetartrivsel på bolaget. Medarbetarundersökning genomförs årligen och under 2018 genomfördes en lönekartläggning på största dotterbolaget Christian Berner AB, för att säkerställa att man har konkurrenskraftiga ersättningsnivåer.</p>
<p>Förvärv och Goodwill</p> <p>Kostnader i samband med förvärv kan bli högre än kalkylerat och positiva resultat effekter kan ta längre tid än förväntat. Även nedskrivning av Goodwill är en risk så väl som integrationsrisk.</p>	<p>Christian Berner gör en noggrann selektion av potentiella förvärvskandidater och söker aktivt efter bolag som redan är lönsamma på en stabil nivå. Christian Berner har tidigare erfarenhet av lyckade förvärv samt gör ett grundligt förarbete.</p>
<p>Regelefterlevnad</p> <p>Risk finns att företrädare för bolaget, eller partners, agerar på ett sätt som åsidosätter lagar och tillstånd, eller agerar korrupt och bedrägligt.</p>	<p>Christian Berner har under året uppdaterat sin uppförandekod och har som krav att alla anställda och alla leverantörer efterlever och skriver under denna kod. Under året har också en visselblåsarfunktion och policy upprättats som ytterligare är tänkt att ge möjlighet till att fånga upp eventuella avsteg från kod och regelverk och för att bolaget ska kunna agera på dessa.</p>
<p>Finansiella risker</p> <p>För en beskrivning av koncernens och moderbolagets finansiella risker hänvisas till not 3.</p>	<p>Se not 3</p>
<p>Leverantörer</p> <p>Som mellanhand mellan leverantör och kund är Christian Berner beroende av att leverantörerna uppfyller sina åtaganden.</p>	<p>Christian Berner arbetar långsiktig med ledande leverantörer där kvalitet är av yttersta vikt. Vi har kontinuerligt pågående dialoger med våra leverantörer för att säkerställa att de får ta del av det vi lär kring våra kunders behov, samt lär oss vilken utveckling våra leverantörer har. Under 2018 har även ett centralt koncernansvar för supply chain inrättats, vilket ökat fokus på koncernövergripande dialog med leverantörer.</p>